

โครงการวิจัย

เพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ภาษาไทย การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”ของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีสุพรรณบุรี
ภาษาอังกฤษ “SUPRAN” Nursing students’ Identity in Boromarajonani College of Nursing Suphanburi

๒. คณะผู้ดำเนินการวิจัย

นายจักรกฤษณ์ ลูกอินทร์ และคณะ

ความสำคัญและเป็นมาของปัญหา

อัตลักษณ์ หมายถึง ลักษณะเด่นของตัวบุคคล หรือกลุ่มชน ที่สามารถแสดงถึงความแตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผลจากการเข้าใจตนเองในการยอมรับบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมได้กำหนดไว้ อัตลักษณ์มีความสำคัญต่อการสร้างสัญลักษณ์เพื่อ แสดงความเป็นตัวตน ผ่านการปฏิสัมพันธ์ที่เชื่อมต่อกับระหว่างความเป็นปัจเจกกับบทบาทหน้าที่และระบบที่สังคมกำหนด^๑ ในวิชาชีพพยาบาลอัตลักษณ์มีความสำคัญ ต่อความมั่นคงของวิชาชีพ การมีอัตลักษณ์ที่ดีย่อมส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ที่ดีของวิชาชีพ และทำให้เป็นที่รู้จัก ได้รับการสนับสนุนร่วมมือ และไว้วางใจจากผู้ให้บริการ ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ดังการศึกษาพบว่าความโดดเด่นของพยาบาลคือความซื่อสัตย์ อย่างไรก็ตามปัจจุบัน การจัดการเรียน การสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มุ่งหวังให้ ผู้เรียนเรียนรู้หลายด้าน จนขาดความชัดเจนในการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อให้เกิดอัตลักษณ์ที่ชัดเจนและได้พยาบาลที่พึงประสงค์(ดรณี รุจกรกานต์ และคณะ,๒๕๕๕) และไม่มีความโดดเด่นในแต่ละสถาบันแม้ว่าจะมีการประกาศอัตลักษณ์ไว้ก็ตาม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาพยาบาล ศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยคาดหวังให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่สำคัญ ๕ ด้านได้แก่ ๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒) ด้านความรู้ ๓) ด้านทักษะทางปัญญา ๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๕) ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ในด้านที่ คือ ๖) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ขณะที่องค์กร วิชาชีพ คือสภาการพยาบาล ก็ได้กำหนด คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์^๒ ได้กำหนดให้บัณฑิตผู้สำเร็จการ ศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในระดับปริญญาตรี มี สมรรถนะ ๘ ด้าน ได้แก่ ๑) สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย ๒) สมรรถนะด้านการปฏิบัติ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ๓) สมรรถนะด้าน คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ๔) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ ๕) สมรรถนะด้าน วิชาการและวิจัย ๖) สมรรถนะด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ ๗) สมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ๘) สมรรถนะด้านสังคม ซึ่งสมรรถนะดังกล่าวเป็นพื้นฐานที่ต้องมีในผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลทุกคน

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกได้กำหนดอัตลักษณ์ของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขไว้ดังนี้ คือ “การให้บริการสุขภาพ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” ซึ่งหมายถึง การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก มีความเมตตา ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ ของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง

รับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ Service mind คือการมีจิตบริการ Analytical thinking คือ การคิดเชิงวิเคราะห์ และ Participation คือ การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ โดยได้ดำเนินการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ได้นำนโยบายการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตมาดำเนินการ และได้มีการเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยโดยได้เพิ่มอัตลักษณ์ในด้าน U คือ Universal Learning : ใฝ่เรียนรู้ R คือ Responsibility : รับผิดชอบ N คือ Nursing skills : ทักษะทางวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เพื่อเป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”ของนักศึกษาให้ได้คุณลักษณะตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะในการบริการด้านสุขภาพในหน่วยงานของ กระทรวงสาธารณสุข

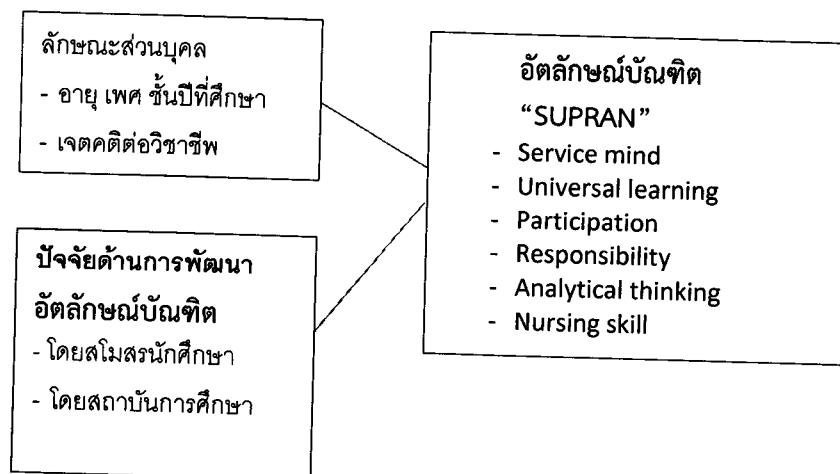
วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
๒. เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

คำถามการวิจัย

๑. ศึกษาอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรีเป็นอย่างไร
๒. รูปแบบการส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรีเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามตัวแปร

การพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต

หมายถึง การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์ไว้ และตามสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามที่สภาการพยาบาลกำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับการพัฒนาอัตลักษณ์ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงสาธารณสุข คือ “การให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์”^๓ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ Service mind คือการมีจิตบริการ Analytical thinking คือ การคิดเชิงวิเคราะห์ และ Participation คือ การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี ได้นำนโยบายการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตมาดำเนินการและได้มีการเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยโดยได้เพิ่มอัตลักษณ์ในด้าน U คือ Universal learning : ใฝ่เรียนรู้ R คือ Responsibility : รับผิดชอบ N คือ Nursing skills : ทักษะทางวิชาชีพ เรียกว่าการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต “SUPRAN”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยทำให้ทราบคุณลักษณะอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี และแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์บัณฑิต“SUPRAN”ของนักศึกษาให้ได้คุณลักษณะตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development)

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑-๔ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี จำนวน ๔๔๓ คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น ๕ ระยะ คือ

ขั้นที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจน เป็นการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพรวมถึงการศึกษา ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษา และสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานให้ดีขึ้น (R๑:Research ครั้งที่ ๑)

ขั้นที่ ๒ พัฒนาด้านแบบ จะเป็นการพัฒนารูปแบบ กระบวนการ กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ หรือระบบการบริหารจัดการ (D๑:DeVeloPment ครั้งที่ ๑)

ขั้นที่ ๓ ทดลองใช้ต้นแบบที่พัฒนาขึ้น และประเมินผลการใช้กิจกรรมในการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาตามขั้นปี เพื่อให้ต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในแต่ละขั้นปี (R๒)

ขั้นที่ ๔ ปรับปรุงต้นแบบให้เหมาะสม ซึ่งการพัฒนาด้านแบบมีการทำอย่างต่อเนื่อง ที่มั่นใจว่าสามารถนำต้นแบบที่สมบูรณ์นั้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (D๒)

ขั้นที่ ๕ นำต้นแบบที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และสามารถแก้ปัญหาได้

ขั้นที่ ๖ ประเมินประสิทธิผลของต้นแบบ และเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่เกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ การวิเคราะห์ส่วนนี้ใช้โปรแกรม SPSS ๑๖.๐ for Windows

๒. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

๒.๑ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC: Index of Item Objective Congruence)

๒.๒ ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation)

๒.๓ ความเที่ยง (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient)

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ สทนากลุ่ม การประชุมและการสังเกต ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑-๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ระหว่างกรกฎาคม ๒๕๖๑ – กรกฎาคม ๒๕๖๒

ตารางแผนและระยะเวลาดำเนินการวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ													
	๒๕๖๑							๒๕๖๒						
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	
ทบทวนวรรณกรรม	←→													
ประเมินผลการใช้กิจกรรมพัฒนา อัตลักษณ์หลังจากใช้ต้นแบบกิจกรรม	←→													
วิเคราะห์สภาพปัญหา	←→													
กิจกรรมในการพัฒนาอัตลักษณ์ จากต้นแบบที่ปรับปรุงกับกลุ่มตัวอย่าง		←→												
สร้างเครื่องมือการวิจัย					←→									
หาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย								←→						
ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย									←→					
เก็บรวบรวมข้อมูล												←→		
วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล												←→		
เขียนรายงานการวิจัย												←→		
เผยแพร่ผลงาน													←→	